

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/28883 GK 176

Sayı :Z-19809844-610- 4205546
Konu :7/28883 Esas Sayılı Soru Önergesi

25/08/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13/06/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1643991 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/28883 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Nimet ÖZDEMİR, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Hükümetlerimiz döneminde uyguladığımız politikalarla yoksulluğun azaltılması ve gelir dağılımının iyileştirilmesi için önemli adımlar atılmış, refah artışından tüm kesimlerin faydalanması temel amaçlardan biri olmuştur. Kalıcı refah artışı sağlamanın ön koşulu fiyat istikrarıdır. Fiyat istikrarının tesisi amacıyla uygulanan ekonomi programı sayesinde büyümede dengelenme gerçekleşmiş, cari açık önemli ölçüde gerilemiş, risk primi azalmış, dış kaynak girişi hızlanmış ve rezervler artmıştır. Böylece makro finansal istikrar güçlenmiş, dezenflasyon süreci başlamıştır. 2024 yılı Haziran ayında başlayan dezenflasyon süreci 14 aydır kesintisiz olarak devam etmekte olup, 2025 yılı Temmuz ayında yıllık enflasyon geçen yıl Mayıs ayındaki zirvesine göre 41,9 puan azalarak yüzde 33,52 gerçekleşmiştir. Enflasyonun kalıcı olarak tek haneye düşürülmesi, alım gücü ve refah artışını beraberinde getirecek ve gelir dağılımındaki iyileşmeyi destekleyecektir.

Enflasyonla mücadele ederken bir yandan da vatandaşlarımızın refahını ve alım gücünü korumaya yönelik politikalar uygulanmaktadır. Çalışanlarımızın ve emeklilerimizin aylık ve ücretlerinde enflasyonun üzerinde artışlar yapılmıştır. Ayrıca, geçtiğimiz dönemde vergi adaletini güçlendirmek adına, gelir vergisi tarifesinin en alt dilimindeki vergi oranı %22'den %15'e indirilmiş, en üst dilimdeki vergi oranı ise %35'den %40'a çıkarılmıştır. Bunun yanında 1/1/2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış ve asgari ücretin üzerinde ücret alanların ücretlerinin de asgari ücrete isabet eden kısmı gelir vergisi ve damga vergisinden istisna edilmiş bulunmaktadır. Öte yandan, gelir vergisi tarifesinin dilimi tutarları, her yıl yeniden değerlendirilme oranı dikkate alınarak güncellenmektedir.

Diğer taraftan, basit usulde vergilendirilen yaklaşık 850 bin esnafa gelir vergisi istisnası sağlanmış, tarımsal destekleme ödemelerindeki gelir vergisi kesintileri kaldırılmış, geçmişte yapılmış olanlar iade edilmiş, genç girişimcilere kazanç istisnası sağlanmış, yüzde 20 olan genel KDV oranının temel gıda maddelerinde yüzde 1, sağlık, eğitim, yeme içme, turizm, giyim sektörleri ile meskenlerde kullanılan elektrikte yüzde 10 oranında uygulanması sağlanmıştır.

Bakanlığımız, tüm paydaşlarımız ile koordinasyon içerisinde makro-finance istikrarı gözeterek ekonomik gelişmeleri değerlendirmekte ve finansal sektörün sağlıklı işleyişi için

gerekli adımları atmaktadır. Bu süreçte, tüketici kredileri, kredi kartıyla yapılan ödeme işlemleri ve takibe düşen alacaklar ilgili tüm kurumlarımız tarafından yakından takip edilmektedir.

Bu kapsamda, 2025 yılı ilk çeyreği itibarıyla Türkiye'nin hanehalkı borcunun GSYH'ye oranı yüzde 9,5 ile yüzde 46,1 olan gelişmekte olan ülkeler ortalamasının oldukça altındadır.

Bugüne kadar atılan her adımda, başta dar gelirli vatandaşlarımız olmak üzere toplumun tüm kesimleri gözetilmiştir. Ekonomik gelişmeler ve vatandaşlarımızın talepleri de dikkate alınarak Eylül 2024 ve Temmuz 2025 tarihlerinde kredi kartı borçları ve ihtiyaç kredilerine yönelik borç yapılandırma programları açıklanmıştır. Bu programlar ile kredi kartı borçları ve ihtiyaç kredileri için; ilk program uyarınca 60 aya kadar, ikinci program uyarınca ise 48 aya kadar vadeyle yeniden yapılandırma imkânı getirilmiştir. Yapılandırılan kredi kartı borçlarına uygulanacak faiz oranı da referans faiz oranı ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca, kredi kartı işlemlerinde uygulanan aylık azami faiz oranları, dönem borç tutarına göre farklılaştırılarak, dar gelirli vatandaşlarımızın üzerindeki finansal yük hafifletilmiştir.

Ayrıca, sifıra yaklaştıkça gelir dağılımındaki iyileşmeyi gösteren Gini katsayısı 2006 yılında 0,428 iken 2024 yılında 0,413'e inmiştir. En yüksek gelire sahip yüzde 10'luk grubun kullanılabilir gelirden aldığı payın en düşük gelire sahip yüzde 10'luk grubun aldığı paya oranı (P90/P10) 2006 yılında 17,7 iken 2024 yılında 13,3 seviyesine gerilemiştir. İşgücü ödemelerinin gayrisafi katma değer içerisindeki payı 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre 2 puan artarak serinin açıklandığı 1998 yılından bu yana en yüksek değer olan yüzde 43,7 olmuştur.

Gelir dağılımını iyileştirmek ve sosyal eşitsizlikleri azaltmak sadece vergi düzenlemeleriyle değil çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Sürdürülebilir kalkınmayı toplumun tüm kesimlerine yansıtacak, kapsayıcı ve adil bir yapı inşa etmek temel hedeflerimizden birisidir. Bu kapsamda, hedefli sosyal yardımları güçlendirmek, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi artırmak, özellikle kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını teşvik etmek için çalışmalara devam edilmektedir. Ayrıca bölgesel kalkınma politikalarından sosyal konut projelerine, mesleki eğitim programlarından sosyal yardımlara kadar geniş bir yelpazede çalışmalar yapılmaktadır.